

TEMA-CHEIE¹

Art. 6 § 1 (latura civilă)

Protejarea puterii judecătorești

(Ultima actualizare: 31.08.2025)

Introducere

Jurisprudența recentă a adus în centrul atenției judecătorii, nu doar în calitatea lor de membri ai unei instanțe ale căror hotărâri sunt contestate de reclamant, ci și în calitate de titulari ai drepturilor prevăzute de Convenție. Curtea a formulat observații în special cu privire la sistemele de disciplină judiciară, litigiile de muncă, privilegiile judecătorilor în calitate de părți la procese, aspectele legate de reputație, precum și cu privire la salarii și pensii. Curtea s-a inspirat din documentele internaționale și europene relevante în stabilirea drepturilor prevăzute de Convenție și a măsurilor de protecție specifice judecătorilor.

Curtea a subliniat îndeosebi „rolul special pe care îl are în societate puterea judecătorească, care, în calitate de garant al justiției – o valoare fundamentală într-un stat de drept – trebuie să beneficieze de încrederea publicului pentru ca judecătorii să își poată îndeplini atribuțiile cu succes”. Întrucât sistemul Convenției nu poate funcționa în mod corespunzător fără judecători independenți, sarcina statelor de a asigura independența justiției prezintă o importanță crucială, iar Curtea „trebuie să acorde o atenție deosebită protejării membrilor puterii judecătorești împotriva măsurilor care le pot periclita independența și autonomia” [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 302 și 324].

Prezenta temă-cheie se axează pe protecția procedurală asigurată de art. 6, dar se extinde și la examinarea de către Curte a drepturilor judecătorilor în temeiul altor articole din Convenție².

Aplicabilitatea art. 6 § 1 în cauzele în care judecătorii sunt părți

Existența unui drept care poate fi apărut în temeiul dreptului intern

- Prima întrebare la care trebuie să se răspundă pentru a stabili aplicabilitatea art. 6 în cazul litigiilor de muncă referitoare la judecători și procurori este dacă reclamantul are un „drept” despre care se poate susține justificat că este recunoscut în temeiul dreptului intern, drept care trebuie să fie de natură „civilă” [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 257-328]. În plus, raportul de muncă al judecătorilor cu statul trebuie să fie înțeles în lumina garanțiilor specifice esențiale pentru independența justiției (*ibid.*, pct. 264).
- Pentru a stabili dacă dreptul în cauză își are temeiul în dreptul intern, punctul de plecare trebuie să fie dispozițiile legii relevante și interpretarea acestora de către instanțele naționale, iar soluționarea problemelor care decurg din interpretarea legislației interne le revine în primul rând acestora. Cu excepția cazului în care interpretarea este arbitrară sau în

¹ Întocmită de Grefă. Nu obligă Curtea.

Prezenta traducere este publicată cu acordul Consiliului Europei și al Curții Europene a Drepturilor Omului și reprezintă responsabilitatea exclusivă a Institutului European din România.

² Tema-cheie include, de asemenea, după caz, spețe referitoare la procurori.

mod vădit nerezonabilă, rolul Curții se limitează la a stabili dacă efectele acestei interpretări sunt compatibile cu Convenția (a se vedea [Kartal împotriva Turciei](#), 2024, pct. 56).

- Întrebarea dacă există un „drept care poate fi apărut” în temeiul dreptului intern, legat de condițiile de muncă ale unui judecător, de durata mandatului său, de postul său etc., nu poate fi soluționată pe baza noii legislații care modifică în detrimentul judecătorului condițiile stabilite de legislația anterioară [a se vedea [Baka împotriva Ungariei](#) (MC), 2016, pct. 110, și [Grzęda împotriva Poloniei](#) (MC), 2022, pct. 285]. Judecătorul poate avea un „drept care poate fi apărut” în temeiul dreptului intern chiar și în cazul unei modificări legislative. De exemplu, Curtea a concluzionat că reclamantii aveau un drept care poate fi apărut în cauza [Pajk și alții împotriva Poloniei](#), 2023, pct. 120-125, care privea punerea în aplicare a unei noi legislații care reducea vârsta de pensionare pentru judecători. A se vedea, de asemenea, [Stoianoglo împotriva Republicii Moldova](#), 2023, pct. 29, cu privire la suspendarea unui procuror general pe baza noilor dispoziții legale. Curtea a adoptat o abordare similară în [Gyulumyan și alții împotriva Armeniei](#) (dec.), 2023, cu privire la încetarea anticipată a mandatelor mai multor judecători și a președintelui Curții Constituționale, deși această încetare a rezultat în urma unei modificări constituționale (pct. 65–67) în [Kartal împotriva Turciei](#), 2024, pct. 67 - 69, Curtea a concluzionat că „caracterul justificabil” al dreptului reclamantului de a ocupa un post administrativ în cadrul inspecției judiciare, trebuie să se bazeze pe Constituție și pe normele în vigoare la momentul numirii sale. Chiar dacă mandatul reclamantului înceta *ex lege*, acesta avea dreptul de a rămâne în funcție fără nicio imixtiune arbitrară, cu excepția cazului în care existau motive prevăzute de lege pentru eliberarea sa din funcție (a se vedea, de asemenea, [Sözen împotriva Turciei](#), 2024, pct. 45 – 54). În [Sadomski împotriva Poloniei](#), 2025, reclamantul, un candidat respins în cadrul unui concurs pentru ocuparea unor posturi de judecător la Camera civilă a Curții Supreme, s-a plâns de faptul că, în timp ce procedura în discuție era în desfășurare, a fost privat de dreptul său la un control jurisdicțional. Curtea a constatat o încălcare a dreptului reclamantului de acces la o instanță, deoarece hotărârea definitivă în favoarea reclamantului a devenit inoperantă în detrimentul reclamantului prin intervenția legislativă care excludea dreptul la control jurisdicțional în astfel de cazuri.
- Așteptarea unui *candidat* de a fi numit într-un post de judecător de către Consiliul Judecătorilor și Procurorilor a fost considerată cel puțin un drept care putea fi apărut, recunoscut în dreptul intern în cazurile în care, în ordinea juridică națională, accesul egal la funcția publică era garantat de Constituție, candidații aflați în formare profesională aveau acces la instanțele administrative în ceea ce privește alte elemente ale procesului de recrutare, iar reclamantul promovase examenele scrise și orale și îndeplinise condițiile legale pentru a deveni judecător ([Oktay Alkan împotriva Turciei](#), 2023, pct. 41- 42; a se vedea, de asemenea, [Gloveli împotriva Georgiei](#), 2022, pct. 41, în care Curtea a concluzionat, făcând trimitere la Constituție, astfel cum a fost interpretată de Curtea Constituțională, că există în dreptul intern un „drept” la o procedură echitabilă de examinare a unei candidaturi pentru un post de judecător).
- Cu toate acestea, nu orice așteptare constituie un „drept care poate fi apărut”. Astfel, în [Stylianidis împotriva Ciprului](#) (dec.), 2024, Curtea a hotărât că refuzul de a-l promova pe reclamant în funcția de președinte al unei instanțe de prim grad nu a adus atingere „dreptului civil” al reclamantului. Curtea a observat, în special, că decizia autorității de numire – Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) – fusese luată în absența oricărei dispoziții legale care să reglementeze procedura de promovare și pe baza unor criterii foarte generale, precum competența și meritul. Competența CSM în această materie a fost pur discreționară, nu a fost stabilită nicio „procedură echitabilă”, iar instanțele au refuzat în mod constant să trateze astfel de decizii ca fiind supuse controlului jurisdicțional, ceea ce a determinat Curtea să concluzioneze că reclamantul nu a avut un drept care să poată face obiectul unei acțiuni

în justiție (pct. 40-46) În mod similar, nu orice schimbare a funcției sau a atribuțiilor unui funcționar public ar aduce atingere în mod automat drepturilor acestuia în temeiul dreptului intern. Astfel, în *Davcev împotriva Bulgariei* (dec.), 2023, cu privire la o funcție extrajudiciară, Curtea a concluzionat că legislația bulgară nu îi conferea reclamantului niciun drept de a continua exercitarea funcției de șef administrativ al departamentului de investigații și nu stabilea norme procedurale sau de fond pentru încetarea anticipată a unei astfel de funcții. Funcția administrativă exercitată de reclamant a constituit mai degrabă un „avantaj care nu putea fi recunoscut în justiție”: prin urmare, art. 6 nu era aplicabil (pct. 37 și 39).

- *Levrault împotriva Monacoului* (dec.), 2024, privea decizia autorităților franceze de a nu reînnoi detașarea unui judecător francez în cadrul magistraturii monegasce. Această decizie a fost luată în contextul relațiilor diplomatice dintre două națiuni suverane și nu avea caracter obligatoriu, astfel încât așteptarea reclamantului de a exercita un nou mandat nu constituia un „drept”. Existența unui „drept” nu putea fi dedusă nici din principiile constituționale care garantează independența justiției, nici din „interesul serviciului” la care s-a referit reclamantul (pct. 57).

Criteriul Vilho Eskelinen aplicat judecătorilor

- Chiar dacă litigiul ar privi un „drept care poate fi apărat” în temeiul dreptului intern (a se vedea, supra), pentru ca art. 6 să fie aplicabil, acesta trebuie să aibă un caracter „civil”. Deși nu fac parte din administrație în sens strict, magistrații sunt considerați ca făcând „parte din categoria funcționarilor publici în sens larg”. Prin urmare, în cauzele referitoare la carierele judecătorilor și procurorilor (eliberări din funcție, transferuri, retrogradări etc.), Curtea aplică criteriile *Vilho Eskelinen* [*Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei* (MC), 2007, pct. 62; *Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 262-264], astfel cum s-a precizat în *Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, în care a clarificat prima condiție a criteriului *Vilho Eskelinen* (pct. 291-292).
- Statul nu poate invoca statutul de judecător al unui reclamant pentru a-l exclude de la protecția conferită de art. 6, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite două condiții. În primul rând, dreptul intern trebuie să fi exclus accesul la o instanță pentru postul sau categoria de personal în cauză, fie în mod expres, fie în mod implicit, astfel cum s-a precizat în *Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 292 (a se vedea, de asemenea, *Stoianoglo împotriva Republicii Moldova*, 2023, pct. 30-35, în contextul unui litigiu în care era parte un procuror). În al doilea rând, excluderea trebuie să fie justificată de „motive obiective în interesul statului” [a se vedea *Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei* (MC), 2007, pct. 62, cu clarificările stabilite în *Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 299-300.]
- În ceea ce privește prima condiție a criteriului *Vilho Eskelinen*, aceasta poate fi considerată îndeplinită „în cazul în care, chiar și în lipsa unei dispoziții exprese în acest sens, s-a demonstrat în mod clar că dreptul intern exclude accesul la o instanță pentru tipul de litigiu în cauză” [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 292; a se vedea de asemenea, de exemplu, *Gyulumyan și alții împotriva Armeniei* (dec.), 2023, pct. 70].
- Faptul că un control jurisdicțional poate avea un domeniu de aplicare foarte restrâns nu înseamnă neapărat că acesta este exclus în mod explicit sau implicit (a se vedea *Lorenzo Bragado împotriva Spaniei*, 2023, cu privire la o procedură parlamentară tergiversată privind alegerea membrilor consiliului magistraturii). Deși controlul exercitat de Tribunalul Constituțional (Curtea Constituțională) în cadrul unei acțiuni („recurso de amparo”) ar avea un domeniu de aplicare foarte limitat în astfel de situații, Curtea a remarcat că „nu s-a demonstrat în mod clar că accesul la o instanță a fost exclus în mod expres” (pct. 124-127).

- În *Sadomski împotriva Poloniei*, posibilitatea de a formula o cale de atac împotriva deciziei Consiliului Național al Magistraturii în materie de numiri a fost abrogată, printr-o intervenție legislativă, în timp ce procedura de numire (la care a participat reclamantul) era încă în curs. Curtea a constatat că prima condiție a criteriului *Vilho Eskelinen* nu a fost îndeplinită (pct. 61-65).
- În ceea ce privește al doilea criteriu *Vilho Eskelinen*, nu este suficient ca statul să stabilească faptul că funcționarul public în cauză participă la exercitarea puterii publice sau că există o legătură specială de încredere și loialitate între funcționarul public și stat, în calitate de angajator. Curtea consideră că nu se justifică excluderea membrilor puterii judecătorești de la protecția conferită de art. 6 în materie de condiții de încadrare în muncă, pe baza legăturii speciale de loialitate și încredere care există între aceștia și stat (*Bilgen împotriva Turciei*, 2021, pct. 79; *Eminağaoğlu împotriva Turciei*, 2021, pct. 80; a se vedea, de asemenea, în ceea ce privește concursurile de admitere în profesia de judecător, *Gloveli împotriva Georgiei*, 2022, pct. 50-51). Curtea a făcut distincție între situația judecătorilor și cea a personalului militar și a altor funcționari publici de rang înalt care sunt subordonați ierarhiei puterii executive. Această distincție a fost făcută în mod explicit în *Pajk și alții împotriva Poloniei*, 2023, pct. 138. În cauza respectivă, Curtea a observat că legătura specială de încredere și loialitate care există între stat și anumite categorii de funcționari publici (cum ar fi militarii, de exemplu) poate justifica restrângeri ale accesului la instanțe în ceea ce privește anumite litigii legate de serviciu. Totuși, această justificare nu se aplică judecătorilor, a căror poziție este determinată de imperativul menținerii independenței justiției. În cauza respectivă, Curtea a concluzionat, în lumina standardelor internaționale privind independența justiției, că judecătorii ar trebui să aibă acces la o instanță în chestiuni legate de încetarea anticipată a mandatului lor [sau a unei funcții administrative specifice din cadrul magistraturii; totuși, cu privire la acest ultim aspect, a se vedea, de asemenea, *Davcev împotriva Bulgariei* (dec.), 2023, pct. 37 – 39, care arată că nu toate funcțiile administrative din cadrul magistraturii pot fi considerate relevante pentru un „drept” al reclamantului], indiferent dacă este vorba de sancțiuni disciplinare sau de noile norme care reglementează durata unui astfel de mandat, inclusiv noile norme privind vârsta de pensionare (pct. 139).
- Într-o cauză în care mandatul reclamantului de membru judecător ales în cadrul Consiliului Național al Magistraturii – organ investit cu responsabilitatea constituțională de a garanta independența justiției – a încetat anticipat în baza legii, în lipsa oricărui control jurisdicțional privind legalitatea acestei măsuri, Curtea a concluzionat că nu a fost îndeplinit cel de-al doilea criteriu *Vilho Eskelinen*, care impunea ca excluderea reclamantului de la accesul la o instanță să fie justificată de motive obiective, în interesul statului [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 326].
- În *Stoianoglo împotriva Republicii Moldova*, 2023, care privea suspendarea din funcție a procurorului general, Curtea a subliniat că cerința de „independență” prevăzută la art. 6 se aplică judecătorilor și instanțelor. Cu toate acestea, linia de demarcație dintre judecători și procurori, în ceea ce privește independența lor, este dificil de trasat, mai ales în cazul în care însăși legislația statului pârât nu face o astfel de distincție în această privință (pct. 38 și 39). Curtea a concluzionat că nu existau motive obiective care să justifice excluderea litigiilor privind suspendarea unui procuror general din sfera de aplicare a garanțiilor prevăzute la art. 6, din perspectiva celei de a doua condiții a criteriului *Vilho Eskelinen*.
- Abordarea Curții cu privire la măsurile *ex lege* care pot afecta statutul judecătorilor și condițiile raportului de muncă al acestora nu împiedică statele să ia decizii legitime și necesare în vederea reformării puterii judecătorești. Cu toate acestea, nicio reformă a sistemului judiciar nu ar trebui să conducă la subminarea independenței puterii judecătorești și a organelor sale de conducere. Prin urmare, din perspectiva celei de a doua condiții a

criteriului *Vilho Eskelinen*, Curtea trebuie să ia în considerare efectele pe care orice măsură le-ar putea avea asupra independenței justiției (*Kartal împotriva Turciei*, 2024, pct. 79-80).

Exemple notabile

Cauze în care art. 6 § 1 (sub aspect „civil”) a fost aplicabil:

- Art. 6 § 1 (sub aspect „civil”) a fost aplicat, de exemplu, în proceduri referitoare la:
 - recrutare/numire (*Jurčić împotriva Croației*, 2011, pct. 51-57; *Dolińska - Ficek și Ozimek împotriva Poloniei*, 2021, pct. 220-232; *Oktay Alkan împotriva Turciei*, 2023, pct. 42);
 - carieră/promovare [*Djidjeva-Trendafilova împotriva Bulgariei* (dec.), 2012; *Janova-Geceva împotriva Bulgariei*, 2015, pct. 85-87];
 - proceduri disciplinare [*Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* (MC), 2018, pct. 120; *Di Giovanni împotriva Italiei*, 2013, pct. 36-37; *Čivinskaitė împotriva Lituaniei*, 2020, pct. 95; *Albuquerque Fernandes împotriva Portugaliei*, 2021, pct. 53-54; *Eminağaoğlu împotriva Turciei*, 2021, pct. 64-80];
 - transfer [*Tosti împotriva Italiei* (dec.), 2009; *Bilgen împotriva Turciei*, 2021, pct. 69-81];
 - suspendare (*Paluda împotriva Slovaciei*, 2017, pct. 33-34; *Camelia Bogdan împotriva României*, 2020, pct. 70; *Pengezov împotriva Bulgariei*, 2023, pct. 37);
 - muștrare (*Catană împotriva Republicii Moldova*, 2023, pct. 44);
 - eliberarea din funcție a judecătorilor (*Olujić împotriva Croației*, 2009, pct. 31-43; *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013, pct. 91 și 96; *Kulikov și alții împotriva Ucrainei*, 2017, pct. 118 și 132; *Sturua împotriva Georgiei*, 2017, pct. 27; *Kamenos împotriva Ciprului*, 2017, pct. 82-88; *Xhoxhaj împotriva Albaniei*, 2021, pct. 236 și urm.; *Mnatsakanyan împotriva Armeniei*, 2022, pct. 59; *Ovcearenko și Kolos împotriva Ucrainei*, 2023, pct. 113);
 - suspendarea din funcție a unui procuror general (*Stoianoglo împotriva Republicii Moldova*, 2023, pct. 30-35);
 - reducerea salariului (*Cotora împotriva României*, 2023, pct. 30) și sancționare pentru abateri disciplinare grave (*Harabin împotriva Slovaciei*, 2012, pct. 118-123 – a se vedea, de asemenea, în ceea ce privește plata salariilor și a altor indemnizații ale judecătorilor, *Petrova și Ciornobriveț împotriva Ucrainei*, 2008, pct. 15);
 - revocarea dintr-o funcție (de exemplu, cea de președinte), însă cu păstrarea funcției de judecător [*Baka împotriva Ungariei* (MC), 2016, pct. 34 și 107-111; *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018, pct. 54; *Broda și Bojara împotriva Poloniei*, 2021, pct. 121-123]; revocarea din funcția de vicepreședinte al Inspecției Judiciare (*Kartal împotriva Turciei*, 2024, pct. 56);
 - împiedicarea judecătorilor să își exercite funcțiile judiciare în urma unei reforme legislative (*Gumeniuk și alții împotriva Ucrainei*, 2021, pct. 61 și 65-67; și *Golovciuk împotriva Ucrainei*, 2025, pct. 46 – 51);
 - încetare prematură a mandatului unui membru al Consiliului Magistraturii cu menținerea funcției de judecător [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 265; *Žurek împotriva Poloniei*, 2022, pct. 129-134), sau încetare prematură a mandatului unui procuror-șef (*Kövesi împotriva României*, 2020, pct. 124-125); a se vedea, de asemenea, *Loquifer împotriva Belgiei*, 2021, pct. 38-40, în ceea ce privește aplicabilitatea în cazul unui membru al Consiliului Superior al Magistraturi care nu este „magistrat”.

Cauze în care art. 6 § 1 (sub aspect „civil”) nu a fost aplicabil:

- concurs pentru ocuparea unui post vacant de președinte de instanță [*Stylianidis împotriva Ciprului* (dec.), 2024, pct. 36 - 46];
- revocarea unui anchetator (*следовател*) dintr-o funcție administrativă [*Davcev împotriva Bulgariei* (dec.), 2023, pct. 34 - 40];
- nereînnoire a detașării unui judecător francez în Monaco [*Levrault împotriva Monacoului* (dec.), 2024, pct. 51 - 69];
- încetare a mandatului unui judecător al Curții Constituționale ca urmare a unei modificări a Constituției [*Gyulumyan și alții împotriva Armeniei* (dec.), 2023].

Principii desprinse din jurisprudența actuală în temeiul art. 6 privind procedurile în care sunt părți judecători**Dreptul de acces la o instanță:**

- Judecătorii pot beneficia de un privilegiu care le acordă imunitate penală, iar o astfel de imunitate restrânge accesul persoanelor la instanță. Curtea nu consideră că această imunitate în sine este incompatibilă cu art. 6 § 1 dacă urmărește un obiectiv legitim, și anume buna administrare a justiției (*Ernst și alții împotriva Belgiei*, 2003, pct. 50) și respectă principiul proporționalității în sensul că reclamanții dispun de mijloace alternative rezonabile pentru a-și proteja în mod eficient drepturile garantate de Convenție (*ibid.*, 2003, pct. 53-55).
- Într-o serie de cauze, Curtea a apreciat compatibilitatea unei restrângeri a dreptului de acces al unui judecător la o instanță cu art. 6 [pentru principiile generale, *Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 342-343]. În această privință, Curtea ține seama de importanța crescândă, pe care instrumentele internaționale și cele ale Consiliului Europei, precum și jurisprudența instanțelor internaționale și practica altor organisme internaționale o acordă caracterului echitabil al procedurilor în cauzele care implică eliberarea din funcție sau revocarea judecătorilor, inclusiv intervenția unei autorități independente de puterile executivă și legislativă în ceea ce privește fiecare decizie care afectează încetarea mandatului unui judecător [*Baka împotriva Ungariei* (MC), 2016, pct. 121]. Curtea consideră, de asemenea, că ar trebui să existe garanții procedurale similare și în cazul în care un membru judecător al Consiliului Național al Magistraturii a fost eliberat din funcție [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 300-303, 327 și 344-350].
- Temeiul juridic pentru orice excludere de la controlul jurisdicțional a deciziilor privind judecătorii sau pentru orice limitare a accesului judecătorilor la instanță trebuie să existe înainte de aplicarea restricției și să rezulte dintr-un instrument cu aplicabilitate generală [*Baka împotriva Ungariei* (MC), 2016, pct. 116-117; *Paluda împotriva Slovaciei*, 2017, pct. 43].
- Pentru ca o legislație națională care exclude accesul la o instanță să aibă vreun efect în temeiul art. 6 § 1 într-o anumită cauză, aceasta ar trebui să fie compatibilă cu statul de drept [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 299]. În aprecierea oricărei justificări pentru excluderea accesului la o instanță în ceea ce privește calitatea de membru în cadrul organelor de conducere judiciară, este necesar să se țină seama de interesul public major în menținerea independenței puterii judecătorești și a statului de drept (*ibid.*, pct. 346).
- În chestiunile legate de cariera unui judecător, cum ar fi mutarea sau revocarea, „ar trebui să existe motive întemeiate care să justifice, în mod excepțional, lipsa controlului jurisdicțional” (*Bilgen împotriva Turciei*, 2021, pct. 96; *Broda și Bojara împotriva Poloniei*, 2021, pct. 148; *Mnatsakanyan împotriva Armeniei*, 2022, pct. 65).

- Lipsa unei căi de atac împotriva unei decizii a Consiliului Judecătorilor și Procurorilor de a nu numi un candidat la funcția de judecător (care, de altfel, a promovat toate examenele și a îndeplinit criteriile legale pentru a deveni judecător) a fost considerată o încălcare a dreptului reclamantului la acces la o instanță. Potrivit constatărilor Curții, Consiliul nu era o „instanță” în sensul art. 6, iar decizia acestuia de a nu numi reclamantul nu a fost motivată (*Oktay Alkan împotriva Turciei*, 2023, pct. 68-69).
- Afirmările potrivit cărora statul a intervenit prin intermediul puterii legislative pentru a influența rezultatul unui proces în instanță, au fost considerate în mod vădit nefondate într-o situație în care intervenția legislativă în litigiu viza „soluționarea, în cel mai eficient și rapid mod posibil, a unei situații critice, întrucât aducea atingere echilibrului delicat din cadrul sistemului separației puterilor” [*J.B. și alții împotriva Ungariei* (dec.), 2018, a se vedea, în special, pct. 92].
- Domeniul de aplicare limitat al controlului exercitat de Înalta Curte de Casație asupra unei decizii a Secției pentru judecători în materie disciplinară, prin care s-a aplicat o sancțiune disciplinară unei judecătoare, nu a încălcat art. 6 § 1 întrucât secția prezenta toate caracteristicile unei „instanțe” independente și imparțiale, oferea garanții ale unui proces echitabil și era un organ care, în temeiul Constituției, putea exercita o putere discreționară în domeniul disciplinar (*Cotora împotriva României*, 2023, pct. 36 – 56).
- Dreptul de acces la o instanță nu garantează dreptul la un dublu grad de jurisdicție: astfel, în *Suren Antonyan împotriva Armeniei*, 2025, Curtea a constatat că, întrucât Consiliul Superior al Magistraturii (acționând în calitate de instanță disciplinară) întrunea toate caracteristicile unei „instanțe” la care reclamantul avea acces, nu a apărut nicio problemă din cauza lipsei unei reexaminări suplimentare a deciziilor sale (pct. 124 – 129).

Ședință publică în contradictoriu

- Opiniile/informațiile obținute în cadrul unei proceduri în fața Curții Constituționale ar trebui să fie notificate judecătorului înainte de pronunțarea deciziei, permițându-i astfel judecătorului să formuleze observații cu privire la acestea (*Jurčić împotriva Croației*, 2011, pct. 76).
- În ceea ce privește procedurile disciplinare împotriva unui judecător, egalitatea părților implică faptul că judecătorul a cărui funcție este în joc trebuie să aibă o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza – inclusiv probele – în condiții care să nu-l pună într-un dezavantaj net față de autoritățile care inițiază aceste proceduri împotriva sa. Autorităților naționale le revine sarcina de a se asigura, în fiecare caz în parte, că sunt îndeplinite cerințele privind un proces echitabil (*Olujić împotriva Croației*, 2009, pct. 78).
- Atunci când Curtea Constituțională se pronunță nu asupra elementelor de fapt, ci asupra elementelor de drept și abordează același aspect juridic ca instanța de prim grad de jurisdicție, art. 6 § 1 nu impune ca ședința să fie ținută în fața instanței superioare în cazul în care judecătorul reclamant a renunțat deja la acest drept în fața instanței de prim grad (*Jurčić împotriva Croației*, 2011, pct. 91).
- Lipsa unei ședințe în etapa procedurii disciplinare și în etapa controlului jurisdicțional [*Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* (MC), 2018, pct. 210]: în contextul procedurii disciplinare împotriva unui judecător, renunțarea la o audiere ar trebui să fie o măsură excepțională și justificată în mod corespunzător în lumina jurisprudenței instituțiilor Convenției.

„Instanță instituită de lege”, independență și imparțialitate:

- Judecătorii pot asigura respectarea statului de drept și punerea în aplicare a Convenției numai dacă dreptul intern nu îi privează de garanțiile necesare în temeiul Convenției în ceea

ce privește aspectele care le afectează în mod direct independența și imparțialitatea. În acest sens, independența justiției ar trebui înțeleasă într-un mod cuprinzător. Aceasta înseamnă că independența se aplică nu numai unui judecător în funcția sa de judecător, ci și altor funcții oficiale pe care un judecător poate fi chemat să le exercite și care sunt strâns legate de sistemul judiciar [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 302-303, în ceea ce privește mandatul unui judecător în funcție în calitate de membru al Consiliului Național al Magistraturii].

- Există o legătură clară între integritatea procesului de numire a judecătorilor și cerința de independență a justiției prevăzută la art. 6 § 1 [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 308-309; *Gloveli împotriva Georgiei*, 2022, pct. 49-50). Numirea judecătorilor de către puterea executivă sau legislativă este permisă, cu condiția ca persoanele numite să nu fie supuse niciunei influențe sau presiuni în exercitarea funcției lor de judecători [*Guðmundur Andri Ástráðsson împotriva Islandei* (MC), 2020, pct. 207].
- Curtea a subliniat că există o legătură foarte strânsă între garanțiile unei instanțe „independente și imparțiale” și dreptul la o „instanță instituită de lege” în temeiul art. 6 § 1 [*Guðmundur Andri Ástráðsson împotriva Islandei* (MC), 2020, pct. 231-234; *Xhoxhaj împotriva Albaniei*, 2021, pct. 290; *Dolińska-Ficek și Ozimek împotriva Poloniei*, 2021, pct. 276]. Hotărârea *Guðmundur Andri Ástráðsson împotriva Islandei* (MC), 2020, stabilește o abordare în trei etape pentru a aprecia dacă neregulile dintr-o anumită procedură de numire a unui judecător au fost de o asemenea gravitate încât să implice o încălcare a dreptului la o „instanță instituită de lege” (pct. 243-252; a se vedea, de exemplu, *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, 2022, pct. 193-210; *Besnik Cani împotriva Albaniei*, 2022, pct. 83-93). Astfel cum a hotărât Curtea în *Reczkowicz împotriva Poloniei*, 2021, pct. 284 (deși în contextul unei cauze introduse nu de un judecător, ci de un justițiabil obișnuit în cadrul procedurilor naționale care s-a plâns de lipsa de independență a judecătorilor sesizați cu o procedură disciplinară îndreptată împotriva sa), o procedură de numire a judecătorilor inerent deficitară poate fi, de asemenea, analizată din perspectiva garantării unei „instanțe independente”; cu toate acestea, în cauza respectivă, neregulile semnalate au fost de o asemenea gravitate încât au subminat însăși esența dreptului la examinarea cauzei de către o „instanță instituită de lege” și au fost examinate din această perspectivă.
- Respectarea garanțiilor prevăzute la art. 6 § 1 este deosebit de importantă în procedurile disciplinare împotriva unui judecător în calitatea sa de președinte al Curții Supreme, deoarece este în joc încrederea publicului în funcționarea puterii judecătorești la cel mai înalt nivel [*Harabin împotriva Slovaciei*, 2012, pct. 133 – a se vedea, de asemenea, *Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* (MC), 2018, pct. 153-156, și, în ceea ce privește Curtea Supremă însăși, pct. 162-165].
- Trebuie să existe o reprezentare substanțială a judecătorilor în cadrul organului disciplinar competent [*Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013, pct. 109; *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018, pct. 68-70; *Catană împotriva Republicii Moldova*, 2023, pct. 68 și 70). Modul în care judecătorii sunt numiți în organele disciplinare este, de asemenea, relevant în ceea ce privește autonomia judiciară [*Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013, pct. 112; *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018, pct. 68-70) după cum este și faptul dacă aceștia lucrează sau nu cu normă întreagă pentru organul disciplinar (*ibid.*, pct. 68). Componenta organului care numește judecătorii, și anume Consiliul Național al Magistraturii (CNM), a fost analizată în cauzele formulate împotriva Poloniei prin prisma garanției unei „instanțe instituită de lege” (a se vedea, de exemplu, *Reczkowicz împotriva Poloniei*, 2021, pct. 284), sau, alternativ, în lumina garanției „accesului la instanță” [a se vedea, de exemplu, *Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 344 – 350). În cele din urmă, în *Tuleya împotriva Poloniei*, 2023, Curtea a constatat o încălcare a „dreptului la o instanță independentă și imparțială, instituită de lege” (pct. 345; de reținut că această cauză a fost examinată din perspectiva

aspectului penal al art. 6). Curtea a concluzionat că atât independența judecătorilor Curții Supreme, cât și condiția unei instanțe „institute de lege” au fost compromise din cauza lipsei de independență a Consiliului Național al Magistraturii (care i-a numit pe acești judecători), deoarece, în urma reformei din 2017, „competențele legislative și executive au dobândit o influență decisivă asupra compunerii” organului de numire (a se vedea, de asemenea, *Tuleya împotriva Poloniei*, 2023, pct. 337, și *Wałęsa împotriva Poloniei*, 2023, pct. 168–176).. În *Suren Antonyan împotriva Armeniei*, 2025, Curtea a observat că Consiliul Superior al Magistraturii (acționând în calitate de instanță într-o cauză disciplinară împotriva reclamantului), în care judecătorii aleși de colegii lor reprezintă exact jumătate din membri, corespunde standardelor europene minime, întrucât numirea de către Parlament a membrilor Consiliului care nu erau judecători era însoțită de garanții suficiente (alegere cu majoritate calificată și condiții stricte de eligibilitate) și că aceștia beneficiau de alte garanții (durata mandatului, inamovibilitate, garanții sociale, absența subordonării ierarhice etc.) – a se vedea pct. 105 – 118.

- Prezența procurorului general în cadrul unui organ responsabil cu numirea, sancționarea disciplinară și eliberarea din funcție a judecătorilor creează riscul ca judecătorii să nu acționeze imparțial în astfel de cazuri sau ca procurorul general să nu acționeze în mod imparțial față de judecătorii cu ale căror decizii nu este de acord [*Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013, pct. 114; *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018, pct. 68-70; *Catană împotriva Republicii Moldova*, 2023, pct. 76].
- Prezența, chiar și într-un rol pasiv, a unui membru al guvernului în cadrul unui organ împuternicit să aplice sancțiuni disciplinare judecătorilor este, în sine, extrem de problematică din perspectiva cerințelor art. 6, în special a cerinței ca organul disciplinar să fie independent (*Catană împotriva Republicii Moldova*, 2023, pct. 75 privind prezența ministrului Justiției în calitate de membru *ex officio* al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM); a se vedea, de asemenea, procesul de selecție a profesorilor de drept aleși de Parlament pentru numirea în CSM, pct. 79-82).
- Intervenția Parlamentului în procedurile disciplinare poate contribui la politizarea procedurii și „poate acutiza incompatibilitatea acestuia cu principiul separației puterilor în stat” (*Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013, pct. 118).
- Imparțialitatea și independența puterii judecătorești pot fi puse sub semnul întrebării atunci când judecătorii care examinează deciziile unui organ disciplinar se află sub jurisdicția aceluiași organ și pot face obiectul unor proceduri disciplinare [a se compara a contrario *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013, pct. 130; *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018, pct. 79 cu *Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* (MC), 2018, pct. 157-164].
- Implicarea prealabilă a unui membru al organului disciplinar în cercetarea prealabilă a unui judecător poate pune la îndoială în mod obiectiv imparțialitatea acestuia atunci când participă ulterior la decizia privind fondul cauzei [*Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018, pct. 71 și trimiterile citate]. Imparțialitatea poate fi contestată în mod legitim și în cazul în care persoana care inițiază procedura disciplinară împotriva unui judecător are legături strânse cu unul dintre judecătorii instanței disciplinare, în special cu președintele acesteia: a se vedea *Suren Antonyan împotriva Armeniei*, 2025, în care Curtea a constatat o încălcare a art. 6 § 1, deoarece ministrul Justiției care a introdus o acțiune împotriva unui judecător era un prieten apropiat și fost colaborator al președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, sesizat cu cauza disciplinară, și deoarece familiile lor aveau un interes financiar comun, iar instanțele naționale nu au abordat în mod corespunzător aceste argumente (pct. 135-143).
- Curtea a subliniat importanța aparenței de imparțialitate a procedurii de lustrare împotriva președintelui Curții Constituționale ca urmare a observațiilor făcute de prim-ministru în timpul procedurilor pendinte (*Ivanovski împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*, 2014, pct. 145-150).

- În contextul cauzelor disciplinare, riscul teoretic ca judecătorii care soluționează aceste cauze să fie ei înșiși supuși în continuare unui set de norme disciplinare nu constituie, în sine, un temei suficient pentru a constata o încălcare a cerințelor de imparțialitate [*Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* (MC), 2018, pct. 163].
- Curtea a reamintit că modul de repartizare a cauzelor în cadrul unei instanțe ține, în principiu, de marja de apreciere a statului. Astfel, faptul că nu toți membrii completurilor de judecată au fost numiți în mod aleatoriu nu era suficient pentru a concluziona că procedura disciplinară împotriva reclamantului nu a îndeplinit cerințele de independență și imparțialitate prevăzute de art. 6 [*Miroslava Todorova împotriva Bulgariei*, 2021, pct. 120; a se vedea, de asemenea, *Barbălată împotriva României* (dec.), 2025, pct. 88-95].
- Reclamantul în *Wróbel v. Poland* (dec.), 2025, era un judecător a cărui cauză (privind pretinsa sa neglijență în îndeplinirea atribuțiilor) a fost inițial judecată de fosta Secție disciplinară pe care Curtea a considerat-o a nu fi o „instanță stabilită de lege” independentă (a se vedea *Reczkowicz împotriva Poloniei*, 2021). Având în vedere evoluțiile legislative pozitive recente, care au dus la desființarea Secției disciplinare, Curtea a concluzionat că plângerile reclamantului erau premature, întrucât procedura în cauză sa era încă pendinte în fața nou înființatei Secții pentru răspundere profesională a Curții Supreme (pct. 43-52).
- În *Manowska și alții împotriva Poloniei* (dec.), 2025: reclamanții se numărau printre judecătorii promovați de președintele Poloniei în urma reformei judiciare din anul 2016. În 2021, Curtea Administrativă Supremă (CAS) a adoptat o decizie (la cererea unui alt judecător căruia i s-a refuzat promovarea – a se vedea cauza *Sadomski împotriva Poloniei*, 2025) prin care a recunoscut *de facto* că numirile reclamanților efectuate în temeiul noilor norme au fost nevalide. Reclamanta a susținut că această hotărâre le-a afectat reputația și că nu au putut participa la proceduri. Curtea a observat că întregul proces de numire a acestora încă de la început a făcut obiectul unei dezbateri publice intense și al unor controverse și că soluționarea acestui litigiu de către Curtea Administrativă Supremă în 2021 nu le-a afectat reputația. În ceea ce privește un alt drept invocat de reclamantă – și anume dreptul de a exercita o anumită funcție – Curtea a constatat, mai întâi, că un astfel de drept nu exista în ordinea juridică internă. Chiar dacă ar fi existat, a subliniat în continuare Curtea, procedura contestată nu a avut un efect „direct decisiv” asupra dreptului respectiv, deoarece Curtea Administrativă Supremă nu a dispus eliberarea din funcție a reclamanților, deși a constatat că întregul proces de numire a acestora a fost viciat din punct de vedere juridic. Curtea a concluzionat că plângerile reclamanților erau, așadar, incompatibile *ratione materiae* cu dispozițiile Convenției.

Alte cerințe procedurale:

- Având în vedere rolul important pe care îl joacă judecătorii în garantarea drepturilor prevăzute de Convenție, este absolut necesar să existe garanții procedurale care să asigure că autonomia lor judiciară nu este pusă în pericol de influențe externe sau interne nejustificate. De asemenea, este în joc și încrederea publicului în funcționarea puterii judecătorești (*Bilgen împotriva Turciei*, 2021, pct. 96).
- Membrii puterii judecătorești ar trebui să beneficieze – la fel ca ceilalți cetățeni – de protecție împotriva arbitrariului puterilor legislative și executive, și numai controlul exercitat de un organ judiciar independent asupra legalității unei măsuri precum eliberarea din funcție poate asigura eficacitatea acestei protecții [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 327 și 347, a se vedea, de asemenea, pct. 264].
- Deși Curtea nu consideră adecvat să precizeze care ar trebui să fie durata termenului de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare, aceasta consideră că absența oricărui termen de prescripție pentru procedurile de revocare a unui judecător pentru „încălcarea

jurământului” reprezintă o amenințare gravă la adresa principiului securității juridice (*Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013, pct. 139).

- Nu este sarcina Curții să își exprime opinia cu privire la caracterul adecvat al alegerii făcute de autoritatea mandatată în mod specific în scopul numirii sau promovării judecătorilor – sau cu privire la criteriile care ar trebui luate în considerare – atâta timp cât procedura de selecție conține garanții procedurale suficiente (*Tanova-Geceva împotriva Bulgariei*, 2015, pct. 100-104, , cu privire la numirea în funcția de președinte de instanță de către Consiliul Superior al Magistraturii; a se vedea, de asemenea, *Gloveli împotriva Georgiei*, 2022, pct. 59). Procedura de numire a judecătorilor poate încălca dreptul la o „instanță instituită de lege” (*Juszczyszyn împotriva Poloniei*, 2022, pct. 193-210 și 279; *Besnik Cani împotriva Albaniei*, 2022, pct. 83-93 și 113). În special, cerințele de eligibilitate pentru numirea judecătorilor sunt considerate norme fundamentale a căror încălcare subminează scopul și efectul cerinței de a fi „instituită de lege” (pct. 99). Curtea a mai observat că dreptul unui membru al sistemului judiciar la protecție împotriva unei mutări sau a unei numiri arbitrare este susținut de norme internaționale ca un corolar al independenței justiției (*Bilgen împotriva Turciei*, 2021, pct. 63).
- Controlul unei decizii prin care se aplică o sancțiune disciplinară se distinge de cel al unei decizii administrative care nu implică un astfel de element punitiv. În consecință, controlul jurisdicțional efectuat trebuie să fie adaptat caracterului disciplinar al deciziei în cauză. Acest considerent se aplică cu și mai multă forță procedurilor disciplinare împotriva judecătorilor, care trebuie să se bucure de respectul necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor lor. Atunci când un stat membru inițiază astfel de proceduri disciplinare, este în joc încrederea publicului în funcționarea și independența puterii judecătorești; într-un stat democratic, această încredere garantează însăși existența statului de drept [*Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* (MC), 2018, pct. 196, 200, 203 și 214; *Cotora împotriva României*, 2023, pct. 46-56, și cu privire la întinderea controlului asupra sancțiunii în sine, pct. 55].
- Având în vedere locul important pe care judecătorii și procurorii îl ocupă în rândul organelor statului într-o societate democratică, precum și importanța tot mai mare acordată separației puterilor și necesității de a proteja independența sistemului judiciar, Curtea trebuie să acorde o atenție deosebită protejării judecătorilor atunci când este sesizată cu examinarea procedurilor disciplinare împotriva acestora în lumina dispozițiilor Convenției (*Eminağaoğlu împotriva Turciei*, 2021, pct. 76; ca exemplu de procedură disciplinară în conformitate cu Convenția, a se vedea *Cotora împotriva României*, 2023).
- Garanțiile procedurale, similare celor care ar trebui să fie disponibile în cazurile de eliberare din funcție sau revocare a judecătorilor, ar trebui, de asemenea, să fie disponibile în cazul în care un judecător a fost revocat din funcția sa de membru al unui consiliu al magistraturii [*Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 345]. În cazul în care se înființează un consiliu al magistraturii, autoritățile statului ar trebui să aibă obligația de a asigura independența acestuia față de puterile executivă și legislativă, printre altele pentru a proteja integritatea procesului de numire a judecătorilor (*ibid.*, pct. 307 și 346; *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, 2022, pct. 205).
- Angajarea răspunderii disciplinare în legătură cu pronunțarea unei hotărâri judecătorești – și chiar inițierea unei cercetări disciplinare în această privință și, *a fortiori*, deschiderea unei anchete penale – trebuie considerată o măsură excepțională și trebuie să facă obiectul unei interpretări restrictive, având în vedere principiul independenței justiției (*Juszczyszyn împotriva Poloniei*, 2022, pct. 276; *Tuleya împotriva Poloniei*, 2023, pct. 437; în ultima cauză Curtea a examinat situația în raport cu aspectul penal al art. 6). A se vedea, de asemenea, *mutatis mutandis*, *Ovcearenko și Kolos împotriva Ucrainei*, 2023, cu privire la judecătorii Curții Constituționale și la importanța unui cadru juridic clar și previzibil care să reglementeze

imunitatea și răspunderea judecătorilor în scopul asigurării independenței acestora (pct. 104-108).

- În contextul procedurilor de verificare a judecătorilor, statelor pârâte ar trebui să li se acorde un grad mai mare de flexibilitate în ceea ce privește aplicarea limitărilor legale, deoarece, spre deosebire de procedurile disciplinare ordinare, acestea prezintă anumite particularități. Acest lucru este în concordanță cu obiectivul de a restabili și de a consolida încrederea publicului în sistemul de justiție și de a asigura un nivel ridicat de integritate a membrilor puterii judecătorești (*Xhoxhaj împotriva Albaniei* 2021, pct. 349). În ceea ce privește sarcina probei, Curtea consideră că „nu este arbitrar în sine” faptul că sarcina probei a fost transferată unui judecător pârât în ceea ce privește procedurile de verificare după ce un organ disciplinar a pus la dispoziție constatările preliminare ale anchetei și a acordat acces la probele din dosarul cauzei (pct. 352). A se vedea, de asemenea, *Sevdari împotriva Albaniei*, 2022, pct. 130.
- În cazul în care consiliul magistraturii a decis, în urma unei proceduri disciplinare, că reclamantul – procuror – nu a săvârșit nicio abatere disciplinară, ci doar o încălcare a normelor deontologice și nu i-a fost aplicată nicio sancțiune disciplinară, reclamantul nu poate pretinde că a fost victima unei încălcări a art. 6 în cadrul procedurii disciplinare în care a fost achitat [*Amar împotriva Franței* (dec.), 2024, pct. 22 – 26].

Exemple notabile

- *Baka împotriva Ungariei* (MC), 2016, pct. 121-122: imposibilitatea Președintelui Curții Supreme de a contesta încetarea prematură a mandatului său;
- *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018, pct. 66-82: imposibilitatea reclamantului de a beneficia de o examinare independentă și imparțială a revocării sale din funcția de președinte al instanței;
- *Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* (MC), 2018, pct. 151-165 și 193-215: lipsa unei ședințe publice și domeniul de aplicare limitat al controlului exercitat de Curtea Supremă asupra deciziilor în materie disciplinară ale Consiliului Superior al Magistraturii – pretinsa lipsă de independență și imparțialitate a Curții Supreme din cauza dublei funcții a președintelui acesteia și a carierelor judecătorilor săi, care sunt legate de Consiliul Superior al Magistraturii;
- *Grzęda împotriva Poloniei* (MC), 2022, pct. 344-350: încetarea prematură a mandatului unui judecător în funcție în calitate de membru al Consiliului Național al Magistraturii și lipsa controlului jurisdicțional;
- *Tuleya împotriva Poloniei*, 2023, pct. 337, examinată în temeiul aspectului penal al art. 6, ridicarea imunității unui judecător decisă de Secția disciplinară a Curții Supreme, ai cărei membri au fost selectați de noul Consiliu Național al Justiției, care s-a aflat sub influența decisivă a puterilor executivă și legislativă (a se vedea, de asemenea, *Wałęsa împotriva Poloniei*, 2023, deși în contextul unei cauze introduse nu de un judecător, ci de un justițiabil obișnuit care s-a plâns de lipsa de independență a Camerei de Control Extraordinar a Curții Supreme, pct. 168-176);
- *G. împotriva Finlandei*, 2009, pct. 34: prima cauză în care Curtea a aplicat criteriile *Eskelinen* într-un litigiu de muncă privind un judecător;
- *Olujic împotriva Croației*, 2009, pct. 31-43: prima cauză în care Curtea a aplicat criteriile *Eskelinen* în ceea ce privește procedura disciplinară împotriva unui judecător (a se vedea, de asemenea, *Harabin împotriva Slovaciei*, 2012, pct. 118-123). Ambele cauze: o instanță independentă și imparțială și rolul Curții Constituționale;
- *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013: deficiențe structurale ale sistemului disciplinei judiciare (pct. 117); lipsa unui termen de prescripție pentru aplicarea unei sancțiuni

disciplinare judecătorilor (pct. 139); și utilizarea abuzivă a sistemului electronic de vot în Parlament atunci când se adoptă o decizie privind revocarea unui judecător (pct. 145); compunerea camerei care a examinat cauza reclamantului, definită de un judecător al cărui mandat de președinte al instanței expirase (pct. 154-156);

- *Di Giovanni împotriva Italiei*, 2013, pct. 58: avertisment disciplinar aplicat unei judecătore pentru neîndeplinirea obligației sale de respect și rezervă [compunerea secției disciplinare a Consiliului Național al Magistraturii, constatată în conformitate cu art. 6 § 1];
- *Poposki împotriva fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*, 2016, pct. 48-49: imparțialitatea unui organ disciplinar atunci când doar unul dintre cei cincisprezece membri ai acestuia a efectuat cercetările prealabile și, ulterior, a luat parte la deciziile de revocare din funcție a reclamantilor;
- *Sturua împotriva Georgiei*, 2017, pct. 35: procedura disciplinară – jumătate din completul de judecată sesizat în apel, inclusiv președintele acestuia, a fost anterior implicat în examinarea cauzei în primă instanță, când s-a dispus eliberarea din funcție a reclamantului, președinte al unui tribunal districtual;
- *Kamenos împotriva Ciprului*, 2017, pct. 107-108: situație specifică a unei proceduri disciplinare inițiate și soluționate de același organ/confuzie între funcțiile de punere sub acuzare și cele de soluționare a chestiunilor în cauză (a se vedea, de asemenea, pct. 106-109); scopul urmărit, prevenirea unui climat de ostilitate și de confruntare, nu împiedică punerea în mod obiectiv la îndoială a imparțialității organului disciplinar;
- *Kövesi împotriva României*, 2020, pct. 152-158: imposibilitatea procurorului-șef de a contesta în mod eficace încetarea prematură a mandatului;
- *Camelia Bogdan împotriva României*, 2020, pct. 70-79: imposibilitatea de a contesta suspendarea automată din funcție și a salariului unei judecătore pe durata examinării recursului său împotriva excluderii din magistratură (a se vedea, de asemenea, *Paluda împotriva Slovaciei*, 2017, pct. 41-55);
- *Xhoxhaj împotriva Albaniei*, 2021, pct. 280-353: revocarea unei judecătore în urma unei proceduri de evaluare în contextul unei reforme judiciare extraordinare și *sui generis* întreprinse în Albania;
- *Bilgen împotriva Turciei*, 2021, pct. 97: imposibilitatea unui judecător de a exercita controlul jurisdicțional al unei decizii prin care a fost mutat la o instanță inferioară în grad;
- *Eminağaoğlu împotriva Turciei*, 2021, pct. 95-105: neexaminarea de către un organ care exercită funcții jurisdicționale sau de către o instanță de drept comun a unei sancțiuni disciplinare aplicate unui magistrat pentru neîndeplinirea obligațiilor sale profesionale;
- *Donev împotriva Bulgariei*, 2021, pct. 87-105: proceduri care au dus la revocarea unui judecător acuzat de abateri disciplinare;
- *Dolińska-Ficek și Ozimek împotriva Poloniei*, 2021, pct. 272 și urm.: încălcări evidente ale procedurii de numire a judecătorilor în cadrul Camerei de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme, recent înființată, care a examinat căile de atac formulate de judecătorii reclamanti (aplicarea principiilor privind o „instanță instituită de lege” stabilite în hotărârea pronunțată în cauza *Guðmundur*);
- *Gloveli împotriva Georgiei*, 2022, pct. 43-53 și 58-60: imposibilitatea unui candidate la funcția de judecător de a solicita controlul jurisdicțional al deciziei prin care se refuza numirea sa pe un post de magistrat;
- *Besnik Cani împotriva Albaniei*, 2022, pct. 115-116: încălcare vădită a dreptului intern care a viciat numirea unui judecător din completul de judecată care a evaluat și a revocat un procuror, fără un control jurisdicțional și căi de atac efective la nivel național;

- *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, 2022, pct. 193-210: suspendare din funcție a unui judecător pentru că a verificat independența unui alt judecător („instanță instituită de lege”);
- *Mnatsakanyan împotriva Armeniei*, 2022, pct. 65: revocare prematură din funcție a unui judecător în urma unei proceduri disciplinare împotriva sa;
- *Ovcearenko și Kolos împotriva Ucrainei*, 2023, pct. 123-126: controlul jurisdicțional inadecvat al deciziei Parlamentului de a revoca judecătorii Curții Constituționale pentru „încălcarea jurământului” fără o interpretare clară a acestei fapte și a domeniului de aplicare al imunității lor funcționale;
- *Cotora împotriva României*, 2023, pct. 37-43 și 56: procedură disciplinară împotriva unei judecătore care a dus la aplicarea unei sancțiuni disciplinare constând într-o reducere a salariului. Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Național al Magistraturii considerată un „organ judiciar investit cu competență de fond” în sensul art. 6; procedură urmată în fața Secției pentru judecători în materie disciplinară conformă cerințelor de independență, imparțialitate și ale unui proces echitabil. Control ulterior suficient efectuat de Înalta Curte de Casație și Justiție;
- *Catană împotriva Republicii Moldova*, 2023, pct. 75-83: componență a Consiliului Superior al Magistraturii (cu prezența unor membri *ex officio* – ministrul Justiției, Procurorul General – și a unor profesori de drept) care nu îndeplinește cerințele de independență și imparțialitate prevăzute de Convenție;
- *Suren Antonyan împotriva Armeniei*, 2025, pct. 105 – 119: compunere a Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) care i-a garantat independența întrucât judecătorii aleși de colegii lor au reprezentat jumătate din membrii acestuia, în timp ce ceilalți membri nespecialiști au oferit garanții suficiente de independență, având în vedere modul de numire și statutul lor. Cu toate acestea, imparțialitatea CSM a fost compromisă din cauza legăturii strânse dintre ministrul Justiției, care a inițiat procedura împotriva reclamantului, și președintele CSM, care a făcut parte din completul de judecată.

Protejarea judecătorilor în temeiul altor articole ale Convenției

Art. 5:

- *Alparslan Altan împotriva Turciei*, 2019: arestarea preventivă a unui judecător fără ridicarea prealabilă a imunității, pe baza unei extinderi nerezonabile a sferei noțiunii *in flagrante delicto* (pct. 102, 104-115, încălcarea art. 5 § 1; a se vedea, de asemenea, *Baş împotriva Turciei*, 2020, pct. 148-162, 176-201 și 215-231, încălcarea art. 5 § 1 și 4; *Turan și alții împotriva Turciei*, 2021, pct. 79-96, încălcarea art. 5 § 1 și *Tercan împotriva Turciei*, 2021, pct. 118-143 și pct. 171-188, încălcarea art. 5 § 1 și 3 și art. 8 pentru percheziționarea domiciliului unui judecător în urma unei tentative de lovitură de stat).

Art. 7:

- *Bădescu și alții împotriva României*, 2025; condamnare a judecătoarelor din cadrul unei curți de apel pentru abuz în serviciu în legătură cu o hotărâre judecătorească pronunțată de acestea – neîncălcare. Imperativul protejării independenței puterii judecătorești nu exclude urmărirea penală a unui judecător pentru abuz în serviciu. Dispozițiile aplicate în cauză erau previzibile în aplicarea lor, întrucât jurisprudența consacrată făcea distincția între o simplă eroare săvârșită cu bună-credință și o interpretare eronată deliberată, cu rea-credință, a unei norme de drept de către un judecător, precum cea care era imputată reclamantelor. În calitatea lor de judecătore cu experiență, specializate în drept penal, reclamantele ar fi trebuit să prevadă consecințele acțiunilor lor, dispozițiile relevante ale dreptului penal intern

erau suficient de clare, iar interpretarea dată de instanțele naționale era rezonabilă și în concordanță cu substanța infracțiunii (pct. 129 – 148).

Art. 8:

- *Özpınar împotriva Turciei*, 2010: revocarea unui judecător pentru motive, în parte, legate de conduita sa în cadrul vieții sale private și care puneau în discuție reputația sa (aplicabilitate, pct. 48, și cerințe procedurale, pct. 76-78, încălcarea art. 8);
- *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, 2013: eliberare din funcție pentru „încălcarea jurământului” (încălcare: ingerință neprevăzută de lege, pct. 160-187, încălcarea art. 8) (a se vedea, de asemenea, *Kulikov și alții împotriva Ucrainei*, 2017, pct. 138);
- *Ivanovski împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*, 2014: revocarea din funcție a președintelui Curții Constituționale ca urmare a unei proceduri de lustrare (pct. 176-188, încălcarea art. 8);
- *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018: revocarea reclamantului din funcția de președinte de instanță (pct. 127-134, inadmisibilă *ratione materiae*: efectele negative ale revocării asupra vieții sale private nu au atins pragul de gravitate pentru aplicarea art. 8). Examinare aprofundată a jurisprudenței și a noilor principii privind domeniul de aplicare al art. 8 în litigiile de muncă în ceea ce privește în special judecătorii (pct. 113-117);
- *J.B. și alții împotriva Ungariei* (dec.), 2018: eliberare din funcție a judecătorilor și a procurorilor ca urmare a reducerii vârstei obligatorii de pensionare [inadmisibilă *ratione materiae*, cu aplicarea hotărârii pronunțate în cauza *Denisov* (MC)];
- *Tasev împotriva Macedoniei de Nord*, 2019: refuzul de a înregistra o modificare a etniei autodeclarate a unui candidat într-o perioadă de alegeri pentru judecători, fără niciun temei juridic previzibil (pct. 37-41, încălcarea art. 8);
- *Camelia Bogdan împotriva României*, 2020: suspendarea unei judecătore din funcție și a plății salariului [pct. 83-92, aplicarea abordării bazate pe consecințe din hotărârea pronunțată în cauza *Denisov* (MC) – nivel neatins al pragului, inadmisibilă *ratione materiae*];
- *De Carvalho Basso împotriva Portugaliei* (dec.), 2021: acțiune pentru defăimare și plângeri penale formulate împotriva judecătorilor prin care s-a susținut că hotărârea motivată conținea cuvinte care constituiau insulte (pct. 58-61, inadmisibilă *ratione materiae*);
- *Xhoxhaj împotriva Albaniei*, 2021: revocarea unei judecătore în urma unui proces de verificare în contextul unei reforme judiciare extraordinare și *sui generis* întreprinse în Albania (pct. 402-414, neîncălcarea art. 8);
- *Eminağaoğlu împotriva Turciei*, 2021: utilizarea în cadrul anchetei disciplinare a înregistrărilor convorbirilor telefonice ale reclamantului, care fuseseră interceptate în cursul urmăririi penale față de acesta (pct. 160-161, încălcarea art. 8);
- *Samsin împotriva Ucrainei*, 2021: revocarea unui fost judecător al Curții Supreme și aplicarea în cazul său a unor măsuri legislative de lustrare (aplicabilitate, pct. 39-44 și 50-58, încălcarea art. 8);
- *Gumeniuk și alții împotriva Ucrainei*, 2021: împiedicare nelegală a foștilor judecători ai Curții Supreme să exercite funcții judiciare după reforma legislativă (aplicabilitate, pct. 88 și 100, încălcarea art. 8); a se vedea, de asemenea, *Golovciuk împotriva Ucrainei*, 2025, în care instanța în cadrul căreia și-a desfășurat activitatea reclamanta a fost desființată ca urmare a unei reforme legislative; deși reclamanta avea dreptul de a fi repartizată [la o altă instanță], timp de mulți ani autoritățile nu au făcut acest lucru din cauza funcționării defectuoase sistemice a procedurii de numire a judecătorilor în Ucraina (a se vedea pct. 29 – 32 privind aplicabilitatea și pct. 35 – 43 privind încălcarea cerinței de „legalitate” prevăzute la art. 8);

- *Donev împotriva Bulgariei*, 2021: revocarea reclamantului pentru încălcarea mai multor norme și obligații legate de atribuțiile sale de judecător și de președinte de instanță (art. 116-122, inadmisibilă, în mod vădit nefondată);
- *M.D. și alții împotriva Spaniei*, 2022: raport al poliției referitor la judecătorii care au semnat un manifest privind „dreptul de a decide” al catalanilor și anchetă insuficientă cu privire la scurgerile de informații către presă (pct. 61-71, încălcarea art. 8);
- *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, 2022: suspendare imprevizibilă a unui judecător, pe baza unei aplicări vădit nerezonabile a legii, ca urmare a pronunțării de către acesta a unei hotărâri judecătorești (aplicabilitate, pct. 237 și 279-280, încălcarea art. 8); suspendare a unui judecător având ca scop principal sancționarea și descurajarea acestuia de la verificarea legalității numirii judecătorilor la recomandarea Consiliului Național al Magistraturii reformat (pct. 337-338, încălcarea art. 18 coroborat cu art. 8);
- *Sevdari împotriva Albaniei*, 2022: procedură de verificare care a dus la revocarea reclamantei din funcția de procuror pentru motivul unei erori profesionale izolate și al neplății de către soțul său a impozitului pentru o mică parte din veniturile sale (aplicabilitate, pct. 60-61, 78, 84, 86 și 95, încălcarea art. 8);
- *Nikëhasani împotriva Albaniei*, 2022: revocare din funcția de procuror și interdicție pe viață de a reîntra în sistemul de justiție din cauza unor îndoeli serioase cu privire la corectitudinea sa financiară, pe baza constatărilor din procedura de verificare (pct. 114 și 117-126, neîncălcarea art. 8);
- *Ovcearenko și Kolos împotriva Ucrainei*, 2023: revocarea de către Parlament a judecătorilor Curții Constituționale, sancționați pentru o opinie juridică cu privire la o chestiune legală complexă, fără o interpretare clară a „încălcării jurământului” imputate și a domeniului de aplicare al imunității funcționale a acestora; răspunderea judecătorilor pentru opiniile lor juridice și pentru fondul activității lor jurisdicționale; (aplicabilitate, pct. 86 și 91-109, încălcarea art. 8: cerințele de legalitate și previzibilitate; pct. 131-136, inadmisibilă în temeiul art. 18 coroborat cu art. 8, în mod vădit nefondată);
- *Guliev împotriva Azerbaidjanului*, 2023: revocarea din funcție a unui procuror în legătură cu relațiile reclamantului cu fosta sa prietenă, pe baza unor dispoziții legale vagi privind disciplina în serviciu și etica, fără a stabili motive de fapt sau de drept relevante care să justifice revocarea și fără a lua în considerare deciziile instanțelor în favoarea reclamantului în procedurile judiciare împotriva reclamantului și a fostei sale prietene (pct. 43, admisibilitate: motivele revocării erau legate de viața privată a reclamantului; pct. 52-60: încălcarea art. 8 din cauza nelegalității ingerinței);
- *Tuleya împotriva Poloniei*, 2023: inițierea cercetării disciplinare prealabile cu privire la o decizie procedurală luată de un judecător (sesizarea CJUE cu o cerere de decizie preliminară) a fost contrară dreptului UE care permite astfel de cereri (pct. 438); ridicarea imunității penale și suspendarea ulterioară a judecătorului nu au fost previzibile (pct. 453) și au fost dispuse de un organ care nu putea fi calificat drept „instanță”, contrar cerințelor dreptului intern (pct. 442-443, încălcarea art. 8);
- *Gyulumyan și alții împotriva Armeniei* (dec.), 2023: încetarea anticipată a mandatului judecătorilor Curții Constituționale în urma modificărilor constituționale: art. 8 nu este aplicabil, încetarea mandatului reclamantilor nu a fost legată de viața lor privată, iar impactul acestei măsuri asupra vieții lor private nu a depășit pragul de gravitate pentru aplicarea art. 8 din Convenție (pct. 89 – 95);
- *Pengezov împotriva Bulgariei*, 2023: reclamantul, judecător, a fost suspendat după ce a fost urmărit penal pentru infracțiuni legate de serviciu. Efectele măsurii au fost suficient de grave pentru a-i afecta viața privată: salariul i-a fost reținut, iar reclamantului i s-a interzis să desfășoare orice activitate remunerată, nu a putut să își dezvolte cariera profesională și

reputația sa a fost afectată: Art. 8 aplicabil (pct. 66 – 72). Pe fond, reclamantului nu i s-a acordat nicio garanție procedurală în cadrul procedurii în fața consiliului magistraturii, iar întinderea controlului jurisdicțional a fost limitată. Suspendarea a avut consecințe grave, nu a fost limitată în timp și a durat șapte ani: încălcarea art. 8 (pct. 82-88);

- *Barbălată împotriva României* (dec.), 2025: reclamanta, judecătoare, a fost condamnată pentru divulgarea de informații confidențiale unui funcționar corupt. Reclamanta a susținut că condamnarea sa se întemeia pe un mandat de interceptare a comunicațiilor care fusese autorizat de o instanță în privința unei alte persoane, P., și că mandatul nu fusese formulat cu suficientă precizie. Conversația sa înregistrată cu P. a fost utilizată ca probă în cadrul procesului penal împotriva sa. Cu toate acestea, Curtea a observat că mandatul a fost emis în mod legal și a oferit un temei juridic suficient pentru interceptarea comunicațiilor și că operațiunea a urmărit un scop legitim și a fost necesară.

Art. 10:³

- *Wille împotriva Liechtensteinului* (MC), 1999: o scrisoare trimisă reclamantului (președintele Tribunalului Administrativ din Liechtenstein) de către Prințul Liechtensteinului prin care acesta își anunța intenția de a nu îl numi din nou într-o funcție publică a constituit o „mustrare pentru exercitarea anterioară de către reclamant a dreptului său la libertatea de exprimare” (pct. 50, încălcarea art. 10)
- *Baka împotriva Ungariei* (MC), 2016: încetarea prematură a mandatului președintelui Curții Supreme în urma declarațiilor sale publice prin care critica reformele legislative care afectau sistemul judiciar (pct. 140 și 172-174, încălcarea art. 10 – a se vedea de asemenea aspectul procedural al art. 10);
- *Pitkevici împotriva Rusiei* (dec.), 2001: judecătoare revocată pentru că ar fi abuzat de funcția sa pentru a face prozelitism (inadmisibilă, în mod vădit nefondată);
- *Albayrak împotriva Turciei*, 2008: sancționarea disciplinară a unui judecător pentru urmărirea mass-mediei legate de PKK (pct. 45-46, încălcarea art. 10);
- *Kayasu împotriva Turciei*, 2008: condamnarea și eliberarea din funcție a unui procuror pentru abuz în serviciu și insultarea forțelor armate (pct. 107, încălcarea art. 10);
- *Kudeșkina împotriva Rusiei*, 2009: revocarea din funcția de judecătoare pentru declarații critice cu privire la puterea judecătorească (pct. 95-98, încălcarea art. 10);
- *Tosti împotriva Italiei* (dec.), 2009: mutarea unui judecător ca urmare a unui interviu (inadmisibilă, în mod vădit nefondată);
- *Harabin împotriva Slovaciei*, 2012: președintele Curții Supreme căruia i s-a stabilit răspunderea pentru o abatere disciplinară din cauza nerespectării cerințelor de audit, abatere disciplinară care nu are legătură cu declarațiile sau opiniile sale exprimate în cadrul unei dezbateri publice sau în mass-media (pct. 151-152, inadmisibilă, în mod vădit nefondată);
- *Di Giovanni împotriva Italiei*, 2013: avertisment disciplinar aplicat unei judecătoare pentru neîndeplinirea obligației de respect și rezervă, ca urmare a declarațiilor făcute într-un interviu acordat unui ziar (pct. 58, neîncălcarea art. 10 – a se vedea trimiterile citate);
- *Brisic împotriva României*, 2018: sancțiuni disciplinare și revocarea din funcția de procurorșef pentru transmiterea către presă a informațiilor cu privire la anchetele penale în curs. Reclamantul a dat presei declarațiile în litigiu în contextul îndeplinirii atribuțiilor sale în

³ Se referă exclusiv la situațiile în care un judecător a făcut obiectul unor măsuri disciplinare/sancțiuni pentru declarații făcute în exercitarea funcției.

calitate de membru al personalului desemnat să furnizeze informații presei cu privire la anchetele care au atras atenția mass-mediei (pct. 124-125, încălcarea art. 10);

- *Kövesi împotriva României*, 2020: încetarea prematură a mandatului procurorului-șef în urma criticilor publice la adresa reformelor legislative (pct. 196-199 și 204-212, încălcarea art. 10: ingerința nu a urmărit un „scop legitim” și nici nu a fost „necesară într-o societate democratică” din cauza, printre altele, a importanței deosebite a funcției deținute de reclamantă și a principiului independenței procurorilor; a se vedea, de asemenea, pct. 210, pentru legătura dintre art. 6 și aspectul procedural al art. 10);
- *Goriainova împotriva Ucrainei*, 2020: sancțiuni disciplinare și eliberarea din funcția de procuror după publicarea pe internet a unei scrisori deschise adresate procurorului general al Ucrainei, în care aceasta criticase organele de urmărire penală cu privire la pretinsa corupție (pct. 54-67, încălcarea art. 10);
- *Panioglu împotriva României*, 2020: aplicarea unei sancțiuni în temeiul codului de conduită unei judecătore pentru publicarea unor acuzații nefondate care pun sub semnul întrebării integritatea morală și profesională a unui alt judecător (pct. 111-126, neîncălcarea art. 10);
- *Eminağaoğlu împotriva Turciei*, 2021: sancțiune disciplinară aplicată reclamantului ca urmare a declarațiilor și a criticilor pe care le-a făcut mass-mediei cu privire la anumite procese în instanță foarte mediatizate (pct. 121-153, încălcarea art. 10);
- *Miroslava Todorova împotriva Bulgariei*, 2021: proceduri disciplinare și sancțiuni aplicate judecătorului și președintelui asociației judecătorilor ca represalii pentru criticile acestuia la adresa Consiliului Superior al Magistraturii și a executivului (pct. 157-164 și 173-181, încălcarea art. 10; a se vedea, de asemenea, pct. 203-214 pentru o încălcare a art. 18 coroborat cu art. 10);
- *Kozan împotriva Turciei*, 2022: sancțiune disciplinară aplicată unui judecător în funcție pentru că a partajat pe un grup privat de Facebook, închis publicului larg, un articol de presă care critica anumite decizii ale Înalțului Consiliu al Judecătorilor și Procurorilor, dar fără a posta el însuși vreun comentariu (pct. 52-70, încălcarea art. 10);
- *Żurek împotriva Poloniei*, 2022: o serie de măsuri luate împotriva unui judecător în funcție, membru al unui consiliu al magistraturii și purtător de cuvânt al acestuia, ca urmare a opiniilor critice exprimate public în calitatea sa profesională cu privire la reformele legislative care afectau puterea judecătorească și funcționarea sistemului judiciar [pct. 205-213 și 220-229, încălcarea art. 10 – aplicarea principiilor stabilite în *Baka împotriva Ungariei* (MC), 2016];
- *M.D și alții împotriva Spaniei*, 2022: inițierea de proceduri disciplinare împotriva a douăzeci de judecători în funcție pentru semnarea unui manifest în favoarea „dreptului de a decide” al catalanilor, ca urmare a unei plângeri depuse de un sindicat, fără aplicarea de sancțiuni (pct. 83-91, inadmisibilă, în mod vădit nefondată);
- *Mnatsakanyan împotriva Armeniei*, 2022: revocarea din funcție a unui judecător întemeiată exclusiv pe exercitarea de către reclamant a funcțiilor sale jurisdicționale (pct. 71-74, incompatibilă *ratione materiae*);
- *Sarisu Pehlivan împotriva Turciei*, 2023: un judecător sancționat disciplinar pentru un interviu în care critica o reformă constituțională care afectează, printre altele, independența Consiliului Judecătorilor și Procurorilor (CJP): organul disciplinar (CJP însuși) nu a identificat declarațiile care ar fi adus atingere prestigiului sistemului judiciar, CJP a fost acuzatorul și judecătorul în acest caz și nu a existat nicio cale de atac împotriva deciziei sale (pct. 49-50, încălcarea art. 10);
- *Tuleya împotriva Poloniei*, 2023 un judecător care a criticat vehement reforma judiciară a trebuit să treacă prin mai multe anchete disciplinare, care nu au respectat garanțiile procedurale minime și au constituit o formă de presiune asupra judecătorului (pct. 49-50,

încălcarea art. 10). În plus, împotriva lui a fost inițiată o procedură penală și a fost suspendat din funcție: aceasta a fost o sancțiune deghizată pentru exercitarea de către reclamant a libertății sale de exprimare. Măsurile respective au fost aplicate de o Secție disciplinară – un organ care nu poate fi considerat o „instanță”, ceea ce contravine legislației naționale; în plus, acestea nu au vizat garantarea autorității și a imparțialității puterii judecătorești, ci au încercat să intimideze sau chiar să reducă la tăcere reclamantul și, prin urmare, nu au urmărit un scop legitim (pct. 539 și 545, încălcarea art. 10).

Art. 11:

- *Maestri împotriva Italiei* (MC), 2004: aplicarea unei sancțiuni disciplinare unui judecător pentru motivul apartenenței sale la masonerie (pct. 30-42, încălcarea art. 11).

Art. 14:

- *Bakradze împotriva Georgiei*, 2024: reclamantei, președinta unui ONG compus din judecători și care critica politicile Consiliului Superior al Justiției (CSJ), i s-a refuzat promovarea în urma unui interviu care s-a axat pe activitățile sale publice și pe criticile sale la adresa CSJ. Curtea a constatat că reclamanta a prezentat în mod obiectiv o cauză de discriminare *prima facie* pe baza activităților sale sindicale; sarcina probei a fost transferată CSJ pentru a furniza o justificare convingătoare pentru un astfel de tratament aplicat candidaturii reclamantei la promovare, dar CSJ nu a făcut acest lucru (pct. 84, încălcarea art. 14 din Convenție coroborat cu art. 10 și 11).

Art. 1 din Protocolul nr. 1:

- *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), 2018: revocare și drepturi pecuniare (pct. 137, inadmisibilă *ratione materiae*);
- *Anželika Šimaitienė împotriva Lituaniei*, 2020: refuzul de a despăgubi o judecătoare pentru salariul neplătit pe perioada suspendării din funcția judiciară (pct. 110-116, încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1);
- *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, 2022: reducerea salariului reclamantului cu 40 % pe durata suspendării sale (art. 344-345, inadmisibilă *ratione materiae*);
- *Kubát și alții împotriva Republicii Cehe*, 2023: refuzul plății retroactive a diferenței din salariile judecătorilor, reduse în timpul crizei financiare din 2011-2014, în condițiile în care dispozițiile legale au fost declarate neconstituționale și abrogate de Curtea Constituțională numai *pro futuro* (pct. 89-92, neîncălcare).

Trimiteri suplimentare

Instrumente ale Consiliului Europei:

- Recomandare a Comitetului de Miniștri către statele membre privind judecătoria: independența, eficiența și responsabilitățile (2010)
- Carta europeană privind statutul judecătorilor (1998)
- Planul de acțiune al Consiliului Europei privind consolidarea independenței și a imparțialității sistemului judiciar (2016)
- Document de lucru în cadrul seminarului judiciar din 2018 al Curții Europene a Drepturilor Omului: Autoritatea puterii judecătorești

Consiliul consultativ al procurorilor europeni (CCPE) / Consiliul consultativ al judecătorilor europeni (CCJE)

- Opiniile [Consiliului consultativ al judecătorilor europeni](#) (CCJE)
- [Magna Carta a judecătorilor \(principii fundamentale\)](#) adoptată de CCJE (2010)

Comisia europeană pentru democrație prin drept ([Comisia de la Veneția](#))

- [Raport cu privire la numirile de judecători](#) (2007)
- Raport cu privire la [independența sistemului judiciar: Partea I - Independența judecătorilor](#)
- Raport asupra standardelor europene privind [independența sistemului judiciar: Partea a II-a - Parchetul](#)
- Compilații ale documentelor Comisiei de la Veneția [privind instanțele, judecătorii și procurorii](#) (care nu trebuie citate ca atare, dar care conțin trimiteri la avizele și rapoartele relevante)
- Opiniile [Comisiei de la Veneția](#)

Comisia Europeană pentru Eficiența Justiției ([CEPEJ](#))***Instrumente ONU:***

- [Principiile de bază cu privire la independența justiției](#) (aprobate prin Rezoluțiile 40/32 din 29 noiembrie 1985 și 40/146 din 13 decembrie 1985 ale Adunării Generale a ONU)
- Comitetul ONU pentru Drepturile Omului, [Comentariul general nr. 32](#): Art. 14: egalitatea în fața instanțelor judecătorești și dreptul la un proces echitabil, pct. 17 și urm.

Curtea Interamericană a Drepturilor Omului:

- [Curtea Supremă de Justiție \(Quintana Coello et al.\) împotriva Ecuadorului](#), 23 august 2013, pct. 144-145, 147-148 și 150-155
- [Tribunalul Constituțional \(Camba Campos et al.\) împotriva Ecuadorului](#), 28 august 2013, pct. 188-199
- [López Lone et al. împotriva Hondurasului](#), 5 octombrie 2015, pct. 190-202 și 239-240

PRINCIPALELE TRIMITERI JURISPRUDENȚIALE

Hotărâri de principiu:

- *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, nr. 21722/11, 9 ianuarie 2013 (încălcarea art. 6 § 1 și art. 8; nicio problemă distinctă în temeiul art. 13);
- *Baka împotriva Ungariei* (MC), nr. 20261/12, 23 iunie 2016 (încălcarea art. 6 § 1 și 10; nicio problemă distinctă în temeiul art. 13 și 14);
- *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), nr. 76639/11, 25 septembrie 2018 (încălcarea art. 6 § 1; inadmisibilă – *ratione materiae* în temeiul art. 8 și art. 1 din Protocolul nr. 1);
- *Ramos Nunes de Carvalho e Sá împotriva Portugaliei* (MC), nr. 55391/13 și alte două, pct. 120, 6 noiembrie 2018 (încălcarea art. 6 § 1; inadmisibilă – *ratione materiae* în temeiul laturii penale);
- *Guðmundur Andri Ástráðsson împotriva Islandei* (MC), nr. 26374/18, 1 decembrie 2020 (încălcarea art. 6 § 1, deși într-o cauză care nu a fost introdusă de un judecător);
- *Grzęda împotriva Poloniei* (MC), nr. 43572/18, 15 martie 2022 (încălcarea art. 6 § 1).

Alte cauze care intră sub incidența art. 6§ 1 (civil):

- *Ernst și alții împotriva Belgiei*, nr. 33400/96, 15 iulie 2003 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Petrova și Ciornobriveț împotriva Ucrainei*, nr. 6360/04 și 16820/04, 15 mai 2008 (încălcarea art. 6 § 1);
- *G. împotriva Finlandei*, nr. 33173/05, 27 ianuarie 2009 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Olujic împotriva Croației*, nr. 22330/05, 5 februarie 2009 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Tosti împotriva Italiei* (dec.), nr. 27791/06, 12 mai 2009 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Gouveia Gomes Fernandes și Freitas e Costa împotriva Portugaliei* (dec.), nr. 1529/08, 26 mai 2009 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Juričić împotriva Croației*, nr. 58222/09, 26 iulie 2011 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Djidjeva-Trendafilova împotriva Bulgariei* (dec.), nr. 12628/09, 9 octombrie 2012 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Harabin împotriva Slovaciei*, nr. 58688/11, 20 noiembrie 2012 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Di Giovanni împotriva Italiei*, nr. 51160/06, 9 iulie 2013 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Smiljan Pervan împotriva Croației* (dec.), nr. 31383/13, 4 martie 2014 (inadmisibilă – *ratione materiae*);
- *Țanova-Geceva împotriva Bulgariei*, nr. 43800/12, 15 septembrie 2015 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Poposki împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*, nr. 69916/10 și 36531/11, 7 ianuarie 2016 (încălcarea art. 6);
- *Ivanovski împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*, nr. 29908/11, 21 ianuarie 2016 (încălcarea art. 6 § 1 și art. 8);
- *Kulikov și alții împotriva Ucrainei*, nr. 5114/09 și alte 17, 19 ianuarie 2017 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Sturua împotriva Georgiei*, nr. 45729/05, 28 martie 2017 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Paluda împotriva Slovaciei*, nr. 33392/12, 23 mai 2017 (încălcarea art. 6 § 1);

- *Kamenos împotriva Ciprului*, nr. 147/07, 31 octombrie 2017 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Anželika Šimaitienė împotriva Lituaniei*, nr. 36093/13, 21 aprilie 2020 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Kövesi împotriva României*, nr. 3594/19, 5 mai 2020 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Čivinskaitė împotriva Lituaniei*, nr. 21218/12, 15 septembrie 2020 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Camelia Bogdan împotriva României*, nr. 36889/18, 20 octombrie 2020 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Albuquerque Fernandes împotriva Portugaliei*, nr. 50160/13, 12 ianuarie 2021 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Xhoxhaj împotriva Albaniei*, nr. 15227/19, 9 februarie 2021 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Eminağaoğlu împotriva Turciei*, nr. 76521/12, 9 martie 2021 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Bilgen împotriva Turciei*, nr. 1571/07, 9 martie 2021 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Broda și Bojara împotriva Poloniei*, nr. 26691/18, 27367/18, 29 iunie 2021 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Loquifer împotriva Belgiei*, nr. 79089/13 și alte 2, 20 iulie 2021 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Gumeniuk și alții împotriva Ucrainei*, nr. 11423/19, 22 iulie 2021 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Reczkowicz împotriva Poloniei*, nr. 43447/19, 22 iulie 2021, (încălcarea art. 6 § 1, deși într-o cauză care nu a fost introdusă de un judecător);
- *Miroslava Todorova împotriva Bulgariei*, nr. 40072/13, 19 octombrie 2021 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Donev împotriva Bulgariei*, nr. 40072/13, 26 octombrie 2021 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Dolińska-Ficek și Ozimek împotriva Poloniei*, 8 noiembrie 2021, nr. 49868/19 și 57511/19 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Gloveli împotriva Georgiei*, nr. 18952/18, 7 aprilie 2022 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Żurek împotriva Poloniei*, nr. 39650/18, 16 iunie 2022 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Besnik Cani împotriva Albaniei*, nr. 37474/20, 4 octombrie 2022 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, nr. 35599/20, 6 octombrie 2022 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Mnatsakanyan împotriva Armeniei*, nr. 2463/12, 6 decembrie 2022 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Ovcearenko și Kolos împotriva Ucrainei*, nr. 27276/15 și 33692/15, 12 ianuarie 2023 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Cotora împotriva României*, nr. 30745/18, 17 ianuarie 2023 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Catană împotriva Republicii Moldova*, nr. 43237/13, 21 februarie 2023 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Oktay Alkan împotriva Turciei*, nr. 24492/21, 20 iunie 2023 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Kubát și alții împotriva Republicii Cehe*, nr. 61721/19 și alte 5, 22 iunie 2023 (neîncălcarea art. 6 § 1);
- *Lorenzo Bragado și alții împotriva Spaniei*, nr. 53193/21 și alte 5, 22 iunie 2023 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Tuleya împotriva Poloniei*, nr. 21181/19 și 51751/20, 6 iulie 2023 (încălcarea art. 6 § 1 – de remarcat faptul că concluziile au fost formulate din perspectiva laturii penale a acestei dispoziții);
- *Davcev împotriva Bulgariei* (dec.), nr. 39247/14, 19 septembrie 2023, (art. 6 § 1 inaplicabil);
- *Pengezov împotriva Bulgariei*, nr. 66292/14, 10 octombrie 2023 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Pajqk și alții împotriva Poloniei*, nr. 25226/18, 24 octombrie 2023 (încălcarea art. 6 § 1);

- *Stoianoglo împotriva Republicii Moldova*, nr. 19371/22, 24 octombrie 2023 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Gyulumyan și alții împotriva Armeniei* (dec.), nr. 25240/20, 21 noiembrie 2023 (art. 6 § 1 inaplicabil);
- *Wałęsa împotriva Poloniei*, nr. 50849/21, 23 noiembrie 2023, (încălcarea art. 6 § 1, deși într-o cauză care nu a fost introdusă de un judecător);
- *Amar împotriva Franței* (dec.), nr. 4028/23, 16 ianuarie 2024 (lipsa calității de victimă a unui reclamant declarat nevinovat în cadrul unei proceduri disciplinare);
- *Stylianidis împotriva Ciprului* (dec.), nr. 24269/18, 16 ianuarie 2024 (art. 6 § 1 inaplicabil);
- *Kartal împotriva Turciei*, nr. 54699/14, 26 martie 2024 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Sözen împotriva Turciei*, nr. 73532/16, 9 aprilie 2024 (încălcarea art. 6 § 1);
- *Levrault împotriva Monacoului* (dec.), nr. 47070/20, 9 iulie 2024 (art. 6 § 1 inaplicabil);
- *Suren Antonyan împotriva Armeniei*, nr. 20140/23, 23 ianuarie 2025 (neîncălcarea art. 6 în ceea ce privește lipsa de acces sau independența, dar încălcarea cerinței de imparțialitate);
- *Wróbel împotriva Poloniei* (dec.), nr. 6904/22, 25 martie 2025 (capete de cerere formulate prematur în temeiul art. 6, 8, 10 și 18 întrucât cauza reclamantului era încă pendinte);
- *Golovciuk împotriva Ucrainei*, nr. 16111/19 și 4737/21, 27 martie 2025 (încălcarea art. 6);
- *Manowska și alții împotriva Poloniei* (dec.), nr. 51455/21, 1 aprilie 2025 (incompatibilă *ratione materiae*);
- *Barbălată împotriva României* (dec.), nr. 56558/16, 29 aprilie 2025 (în mod vădit nefondată);
- *Sadomski împotriva Poloniei*, nr. 56297/21, 9 mai 2025 (încălcarea art. 6).

Cauze care intră sub incidența art. 5:

- *Alparslan Altan împotriva Turciei*, nr. 12778/17, 16 aprilie 2019 (încălcarea art. 5 § 1);
- *Baş împotriva Turciei*, nr. 66448/17, 3 martie 2020 (încălcarea art. 5 § 1 și 4);
- *Tercan împotriva Turciei*, nr. 6158/18, 29 iunie 2021 (încălcarea art. 5 § 1 și 3);
- *Turan și alții împotriva Turciei*, nr. 75805/16 și alte 426, 23 noiembrie 2021 (încălcarea art. 5 § 1);

Cauze care intră sub incidența art. 7:

- *Bădescu și alții împotriva României*, nr. 22198/18, 15 aprilie 2025 (neîncălcarea art. 7).

Cauze care intră sub incidența art. 8:

- *Özpınar împotriva Turciei*, nr. 20999/04, 19 octombrie 2010 (încălcarea art. 8);
- *Oleksandr Volkov împotriva Ucrainei*, nr. 21722/11, 9 ianuarie 2013 (încălcarea art. 8);
- *Ivanovski împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei*, nr. 29908/11, 21 ianuarie 2016 (încălcarea art. 8);
- *Kulikov și alții împotriva Ucrainei*, nr. 5114/09 și alte 17, 19 ianuarie 2017 (încălcarea art. 8);
- *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), nr. 76639/11, 25 septembrie 2018 (inadmisibilă – *ratione materiae* – a se vedea analiza noilor principii jurisprudențiale relevante: pct. 115-117);
- *J.B. și alții împotriva Ungariei* (dec.), nr. 45434/12 și alte 2, 27 noiembrie 2018 (inadmisibilă – *ratione materiae*);
- *Tasev împotriva Macedoniei de Nord*, nr. 9825/13, pct. 32-33, 16 mai 2019 (încălcarea art. 8);

- *Camelia Bogdan împotriva României*, nr. 36889/18, 20 octombrie 2020 (inadmisibilă – *ratione materiae*);
- *De Carvalho Basso împotriva Portugaliei* (dec.), nr. 73053/14 și 33075/174, 4 februarie 2021 (inadmisibilă – *ratione materiae*);
- *Khoxhaj împotriva Albaniei*, nr. 15227/19, 9 februarie 2021 (neîncălcarea art. 8);
- *Eminağaoğlu împotriva Turciei*, nr. 76521/12, 9 martie 2021 (încălcarea art. 8);
- *Samsin împotriva Ucrainei*, nr. 38977/19, 14 octombrie 2021 (încălcarea art. 8);
- *Donev împotriva Bulgariei*, nr. 40072/13, 26 octombrie 2021 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *M.D. și alții împotriva Spaniei*, nr. 36584/17, 28 iunie 2022 (încălcări ale art. 8);
- *Gumeniuk și alții împotriva Ucrainei*, nr. 11423/19, 22 iulie 2021 (încălcarea art. 8);
- *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, nr. 35599/20, 6 octombrie 2022 (încălcarea art. 8);
- *Nikëhasani împotriva Albaniei*, nr. 58997/18, 13 decembrie 2022 (neîncălcarea art. 8);
- *Sevdari împotriva Albaniei*, nr. 40662/19, 13 decembrie 2022 (încălcarea art. 8);
- *Ovcearenko și Kolos împotriva Ucrainei*, nr. 27276/15 și 33692/15, 12 ianuarie 2023 (încălcarea art. 8);
- *Guliev împotriva Azerbaidjanului*, nr. 54588/13, 6 iulie 2023 (încălcarea art. 8);
- *Tuleya împotriva Poloniei*, nr. 21181/19 și 51751/20, 6 iulie 2023 (încălcarea art. 8);
- *Pengezov împotriva Bulgariei*, nr. 66292/14, 10 octombrie 2023 (art. 8 aplicabil; încălcare);
- *Gyulumyan și alții împotriva Armeniei* (dec.), nr. 25240/20, 21 noiembrie 2023 (art. 8 inaplicabil);
- *Golovciuk împotriva Ucrainei*, nr. 16111/19 și 4737/21, 27 martie 2025 (art. 8 aplicabil, încălcare);
- *Barbălată împotriva României* (dec.), nr. 56558/16, 29 aprilie 2025 (în mod vădit nefondată).

Cauze care intră sub incidența art. 10:

- *Wille împotriva Liechtensteinului* (MC), nr. 28396/95, 28 octombrie 1999 (încălcarea art. 10);
- *Pitkevici împotriva Rusiei* (dec.), nr. 47936/99, 8 februarie 2001 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Albayrak împotriva Turciei*, nr. 38406/97, 31 ianuarie 2008 (încălcarea art. 10);
- *Kayasu împotriva Turciei*, nr. 64119/00 și 76292/01, 13 noiembrie 2008 (încălcarea art. 10);
- *Kudeškina împotriva Rusiei*, nr. 29492/05, 26 februarie 2009 (încălcarea art. 10);
- *Tosti împotriva Italiei* (dec.), nr. 27791/06, 12 mai 2009 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Harabin împotriva Slovaciei*, nr. 58688/11, 20 noiembrie 2012 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Di Giovanni împotriva Italiei*, nr. 51160/06, 9 iulie 2013 (neîncălcarea art. 10);
- *Baka împotriva Ungariei* (MC), nr. 20261/12, 23 iunie 2016 (încălcarea art. 6 § 1 și art. 10);
- *Brisic împotriva României*, nr. 26238/10, 11 decembrie 2018 (încălcarea art. 10);
- *Kövesi împotriva României*, nr. 3594/19, 5 mai 2020 (încălcarea art. 10);
- *Gorianiova împotriva Ucrainei*, nr. 41752/09, 8 octombrie 2020 (încălcarea art. 10);
- *Guz împotriva Poloniei*, nr. 965/12, 15 octombrie 2020 (încălcarea art. 10);
- *Panioglu împotriva României*, nr. 33794/14, 8 decembrie 2020 (neîncălcarea art. 10);
- *Eminağaoğlu împotriva Turciei*, nr. 76521/12, 9 martie 2021 (încălcarea art. 10);

- *Miroslava Todorova împotriva Bulgariei*, nr. 40072/13, 19 octombrie 2021 (încălcarea art. 10);
- *Kozan împotriva Turciei*, nr. 16695/19, 1 martie 2022 (încălcarea art. 10);
- *Żurek împotriva Poloniei*, nr. 39650/18, 16 iunie 2022 (încălcarea art. 10);
- *M.D și alții împotriva Spaniei*, nr. 36584/17, 28 iunie 2022 (inadmisibilă – în mod vădit nefondată);
- *Mnatsakanyan împotriva Armeniei*, nr. 2463/12, 6 decembrie 2022 (inadmisibilă – *ratione materiae*);
- *Sarisu Pehlivan împotriva Turciei*, nr. 63029/19, 6 iunie 2023 (încălcarea art. 10);
- *Tuleya împotriva Poloniei*, nr. 21181/19 și 51751/20, 6 iulie 2023 (încălcarea art. 10).

Cauze care intră sub incidența art. 11:

- *Maestri împotriva Italiei* (MC), nr. 39748/98, 17 februarie 2004 (încălcarea art. 11).

Cauze care intră sub incidența art. 14:

- *Bakradze împotriva Georgiei*, nr. 20592/21, 7 noiembrie 2024 (încălcarea art. 14 coroborat cu art. 10 și 11).

Cauze care intră sub incidența art. 18:

- *Miroslava Todorova împotriva Bulgariei*, nr. 40072/13, 19 octombrie 2021 (încălcarea art. 18 coroborat cu art. 10);
- *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, nr. 35599/20, 6 octombrie 2022 (încălcarea art. 18 coroborat cu art. 8);
- *Ovcearenko și Kolos împotriva Ucrainei*, nr. 27276/15 și 33692/15, 12 ianuarie 2023 (inadmisibilă în temeiul art. 18 coroborat cu art. 8 – în mod vădit nefondată).

Alte cauze care intră sub incidența art. 1 din Protocolul nr. 1:

- *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), nr. 76639/11, 25 septembrie 2018 (inadmisibilă – *ratione materiae*);
- *Anželika Šimaitienė împotriva Lituaniei*, nr. 36093/13, 21 aprilie 2020 (încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1)
- *J.B. și alții împotriva Ungariei* (dec.), nr. 45434/12 și alte 2, 27 noiembrie 2018 (inadmisibilă – *ratione materiae*);
- *Juszczyszyn împotriva Poloniei*, nr. 35599/20, 6 octombrie 2022 (inadmisibilă – *ratione materiae*);
- *Kubát și alții împotriva Republicii Cehe*, nr. 61721/19 și alte 5, 22 iunie 2023 (neîncălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1).